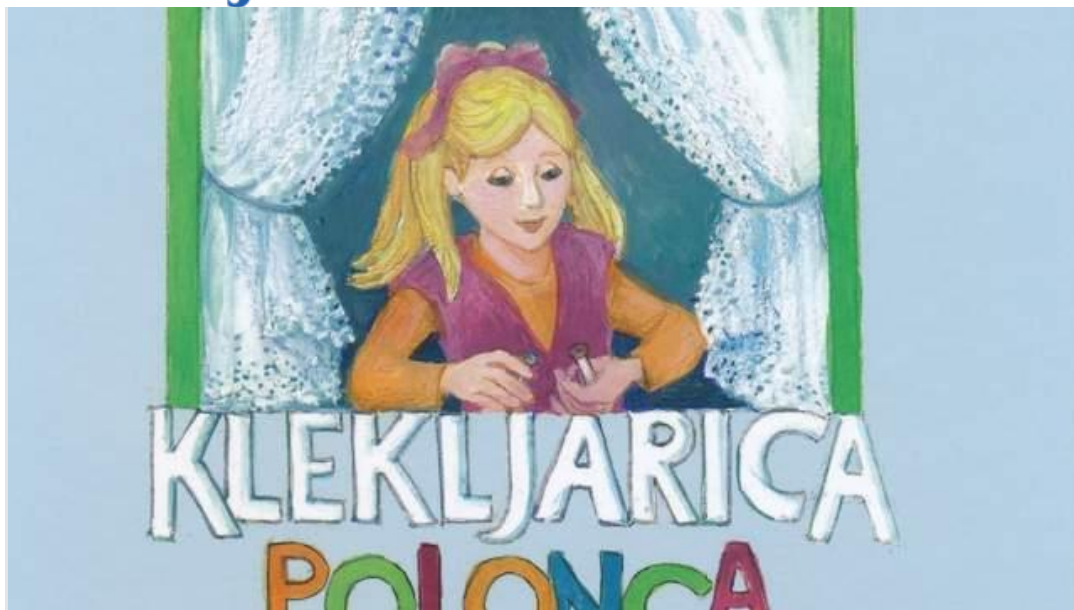




Tončka Stanonik, Klekljarica Polonca, ilustrirala Dunja Kofler, Mohorjeva, Celovec, 2021, 32 strani

Klekljarica Polonca

Besedilo: [Miha Naglič](#)

Kategorija: [GG Plus](#) / nedelja, 19. junij 2022 / 11:20

»Pravljica o klekljarici Polonci je samo eno od mnogih besedil s klekljarsko tematiko, ki sem jih zapisovala v zadnjih tridesetih letih, potem ko sem se vse bolj odtujevala rodnemu okolju, ki me je zaznamovalo prav z ljubeznijo do klekljanja. Fizična oddaljenost pa ni mogla pretrgati navezanosti na bogato kulturno izročilo mojih rodniških žirov. Tudi v mestu sem si kdaj pa kdaj privoščila 'počitek' ob klekljarski blazini, obiskovala sem poletne klekljarske tečaje v Idriji, s svojimi čipkami sodelovala na razstavah in se preizkusila tudi na klekljarskih tekmovanjih. Potem sem začela o klekljanju pisati tudi črtice in kratke zgodbe. Te sem najprej zbrala v knjigi Podobe iz čipkaste preje (1996), nato še v knjigi za otroke Lučka na klekljarskih počitnicah (2004, 2019) z bogatimi ilustracijami Jelke Reichman, dodala pa sem ji tudi Mali klekljarski leksikon, v katerem sem pojasnjevala posamezne besede iz klekljarske terminologije. Pozneje sem izbor iz klekljarskih besedil strnila v klekljarsko berilo Prekrižat-posukat-posukat-predet in ga opremila s fotografijami iz lastnega arhiva čipk (2015). Klekljarica Polonca spada prav na začetek te moje pisateljske dejavnosti, v čas, ko sem se s kratkimi zgodbami in pravljičami oglašala v otroških radijskih oddajah. Za Polonco pa sem imela tudi pravi model, shranjen v spominih na zimske počitnice pri stari mami. Tam sem srečevala drobno ženo, ki je prihajala na prejo in smo skupaj klekljale. Bila je majhne postave in v spominu so mi ostale njene drobne, ves čas migetajoče in nekoliko solzne oči. Pozneje pa se mi je ta drobna žena nekam izgubila. A takih Polonc je bilo po naših hribih veliko. In res je tudi to, da so za borno plačilo klekljale od zore do trde noči. In da so trgovci na račun njihovega dela služili bogate denarce. Kako bi se jim lahko oddolžila lepše kot s tem, da sem jim posvetila pravljico, potem pa k besedilu sklekljala tudi čipke.« (str. 27–28)

Gornji odlomek je iz avtoričine spremne besede v to lepo in prijazno knjigo.

Tako tople in doživete knjige ne bi mogla napisati, če avtorica sama ne bi izhajala iz klekljarskih vrst. In če ne bi bila socialno čuteča in žensko solidarna. Knjiga ni le slikanica za otroke, dragocena je za vse, pa še hitro se prelista in prebere. In če bi se vprašali, po čem se Tončka Stanonik odlikuje in razlikuje od drugih slovenskih pisateljic, potem je po mojem mnenju njena odlika prav ta, da je s svojimi deli umestila žirovsko in slovensko klekljanje v slovensko književnost.